

واحد کار دوم: توانایی ترسیم انواع الگوی دامن

هدف های رفتاری

انتظار می رود فراگیرنده، پس از مطالعه ی این واحد درسی بتواند به اهداف زیر دست یابد:

۱. انواع طول قد دامن را نام ببرد.
۲. الگوهای اصلی دامن را توضیح دهد.
۳. الگوی اساس دامن را مطابق با انواع شکل اندام ترسیم کند.
۴. انواع الگوی فون را ترسیم کند.
۵. انواع الگوی کلوش را ترسیم کند.
۶. انواع الگوی ترک را ترسیم کند.
۷. انواع الگوی دامن شلواری را ترسیم کند.
۸. انواع دامن ها با برش هفت و چین را ترسیم کند.
۹. انواع دامن پیلی دار (پیلی دوقلو و یک طرفه) را ترسیم کند.
۱۰. الگوی دامن حاملگی را ترسیم کند.
۱۱. انواع الگوی دامن غیرقرینه را ترسیم کند.

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ی ۲ (الگو)
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲

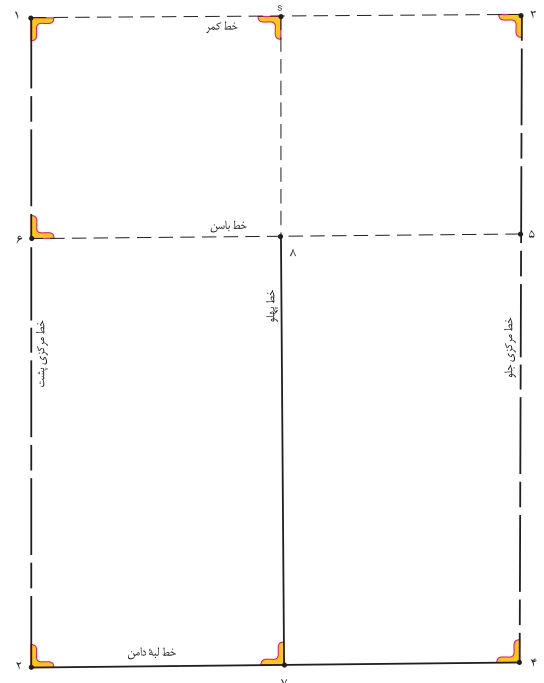
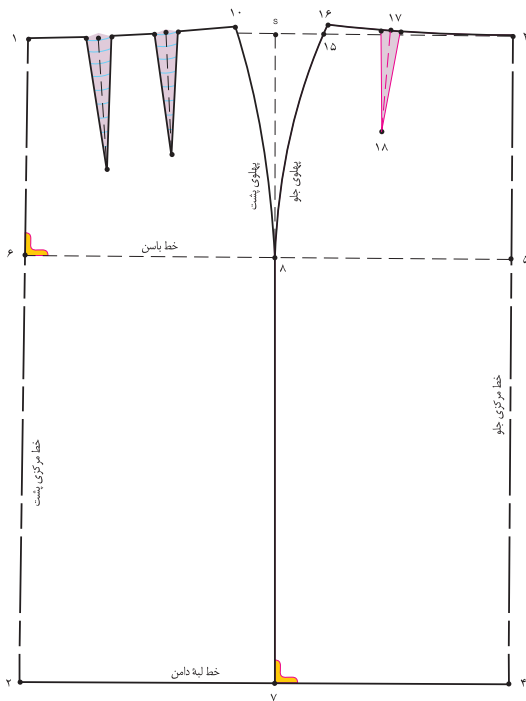
پنس های دامن

شکل ۲-۲

شکل ۲-۱

▲ وقتی پنس های کمر (جلو، پشت و پهلوها) بسته می شود، فضای کافی برای برجستگی باسن، پهلو و شکم به وجود می آید، پنس ها برای تعیین فرورفتگی اهمیت به سزایی دارد. در این حالت، کمر دامن چسبان است. (شکل ۲-۲)

▲ پارچه ای که روی مانکن یا اندام، بدون پنس، روی بدن قرار می گیرد، فرم یک مستطیل صاف را دارد. در حقیقت، تفاوت بین اندازه ی دور باسن و کمر، پنس های دامن را به وجود می آورد، در صورتی که پنس ها دوخته نشوند، این تفاوت به صورت چین در لباس ظاهر می شود. (شکل ۲-۱)

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ی ۲ (الگو)
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۲

انواع دامن

تنوع در برش دامن مدل های چشمگیر و متفاوتی را به وجود می آورد،
آن ها معمولاً از الگوی اساس اولیه ی دامن ساخته می شوند، این تصاویر
چهار روش اصلی به وجود آمدن مدل ها از الگوی

اساس اولیه ی دامن (با تغییر مکان
پنس ها، اوزان ها و برش ها . . .)
را نشان می دهد.

▶ دامن خمیره ای یا میخی

این دامن در قسمت کمر گشاد و
در قسمت لبه، تنگ است، و به
خط Y و مدل خمیره ای نامیده
می شوند، اوزان ها در قسمت
پایین به طرف کمر است.

◀ دامن کلوش و فون

در لبه ی دامن های کلوش و فون،
گشادی بیش تر از کمر است، و به
خط A و دوزنقه ای شکل
معروف اند. اوزان ها از قسمت بالا
به سمت لبه ی دامن است.

اساس اولیه ی دامن

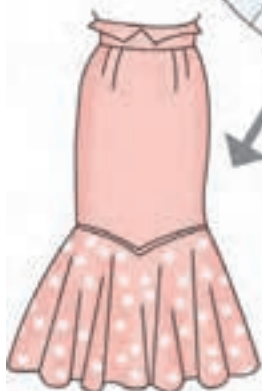

▼ دامن ترکیبی

تنوع در الگوی اساس زیاد است،
این دامن ها ترکیبی از سه مدل قبلی
همراه با برش های عمودی و
افقی است.

▼ دامن دور چین

گشادی این دامن روی خط کمر
چسبان و از زیر کمر تا لبه ی دامن
گشاد و اوزان های آن به یک اندازه
است و H نامیده می شود.

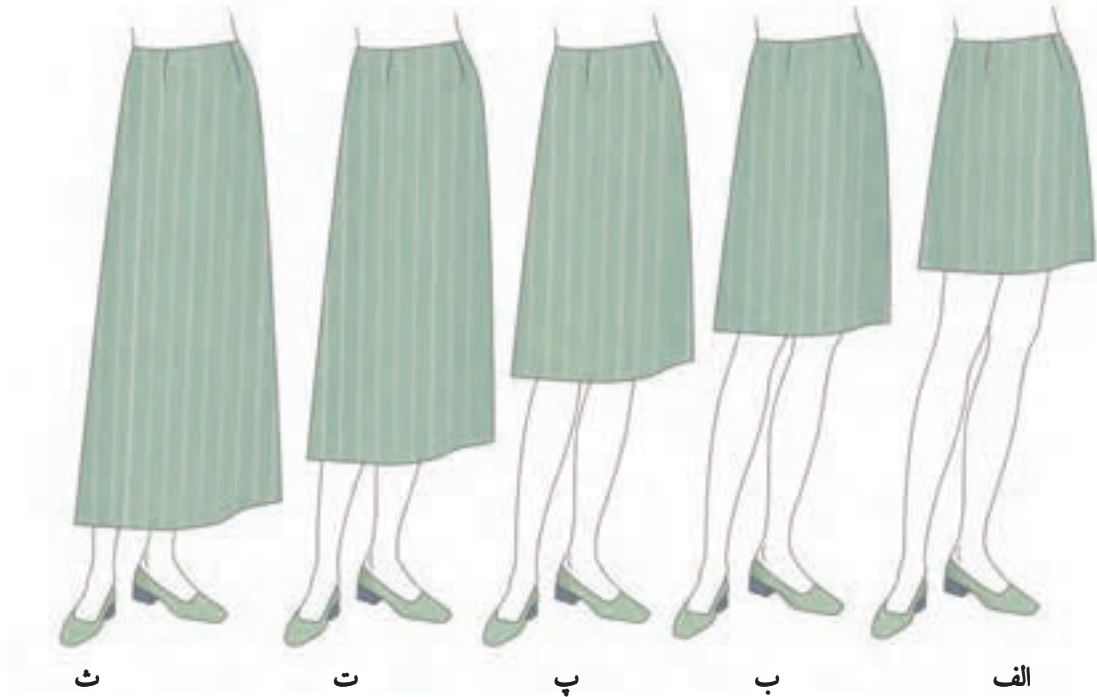
▲ شکل ۲-۳

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲	پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه‌ی ۲ (الگو) شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴
---	--	--

طول قد دامن نقش مهمی در شکل ظاهری لباس ایفا می‌کند. همان‌طور که در شکل‌ها مشاهده می‌کنید، عرض اوازمان‌ها در لبه‌ی دامن‌های بلند، بیش‌تر از همان اندازه با قد کوتاه است، طول هر دامن می‌تواند بین این پنج طرح انتخاب شود. (شکل ۲-۴)

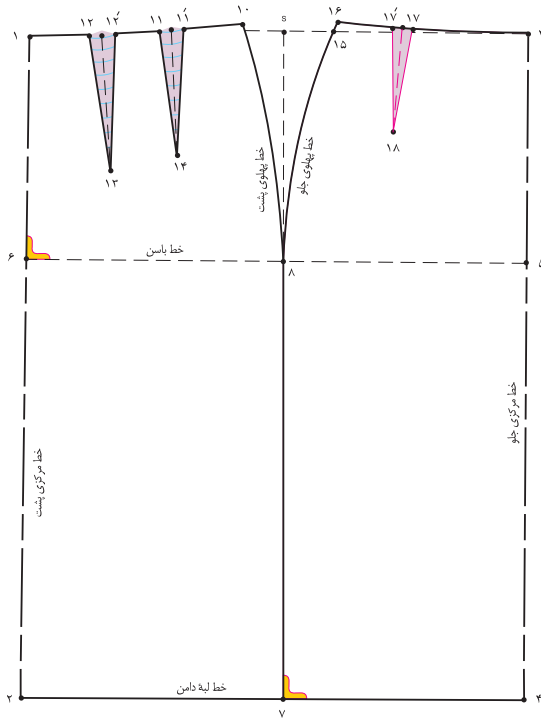
▲ شکل ۲-۴

- **الف: دامن کوتاه مینی:** طول این دامن بالاتر از زانو قرار می‌گیرد.
- **ب: دامن تازانو:** طول آن تا روی برجستگی زانو است.
- **پ: دامن *شانل:** طول آن پایین‌تر از زانو، به نام طراح ** آن نامیده می‌شود.
- **ت: زیر زانو (میدی):** طول آن پایین‌تر از زانو و مابین زانو و مچ پا است.
- **ث: دامن ماکسی:** طول این دامن تا زمین است.

* این دامن جزء دامن‌های زیر زانو است، به علت آوردن نام شانل در کتاب‌های الگو با این دامن آشنا می‌شوید.
** گابریل شانل (Gobrielle chanel) یکی از مشهورترین طراحان مد، اوج شکوفایی کار وی در دهه‌ی ۱۹۲۰ است.

جهت ترسیم الگوی دامن باید به نکات زیر توجه کنید:

▲ شکل ۲-۵

◀ پس از ترسیم الگوی اساس دامن خط کمر را کنترل کنید . برای این منظور مجموع پنس های الگو را به دست آورید و تفاوت آن را با اندازه ی مورد نظر مقایسه کنید .

ابتدا اندازه ی $\frac{1}{4}$ دور باسن بزرگ اضافه شده را منهای $\frac{1}{4}$ دور کمر به اضافه ۱ سانتی متر (آزادی) کنید تا اندازه ی پنس های دامن مشخص شود .

به اضافه ۱ سانتی متر $\frac{1}{4}$ دور کمر منهای $\frac{1}{4}$ دور باسن اضافه شده

= مجموع پنس های دامن

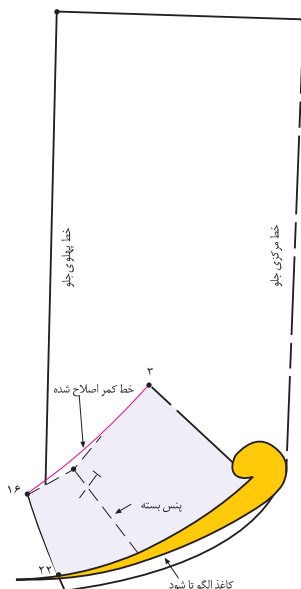
$$17 \text{ cm} = 1 \text{ cm} + 16 \text{ cm} - (33 \text{ cm} - 49 \text{ cm}) \text{ : مثال}$$

$$(12 \rightarrow 12') + (11 \rightarrow 11') + (10 \rightarrow 16) + (17 \rightarrow 17') = 17 \text{ cm}$$

◀ اندازه ی دور کمر در روی الگوی ترسیم شده « ۱ سانتی متر»

بیش تر از اندازه ی کمر مشخص است ، این اندازه نادیده گرفته می شود ، زیرا در موقع اتصال کمر دامن این اختلاف به صورت

خورد رفع می گردد . (شکل ۲-۵)

◀ شکل ۲-۶

◀ برای ترسیم برش هایی که در قسمت بالای دامن (محدوده ی

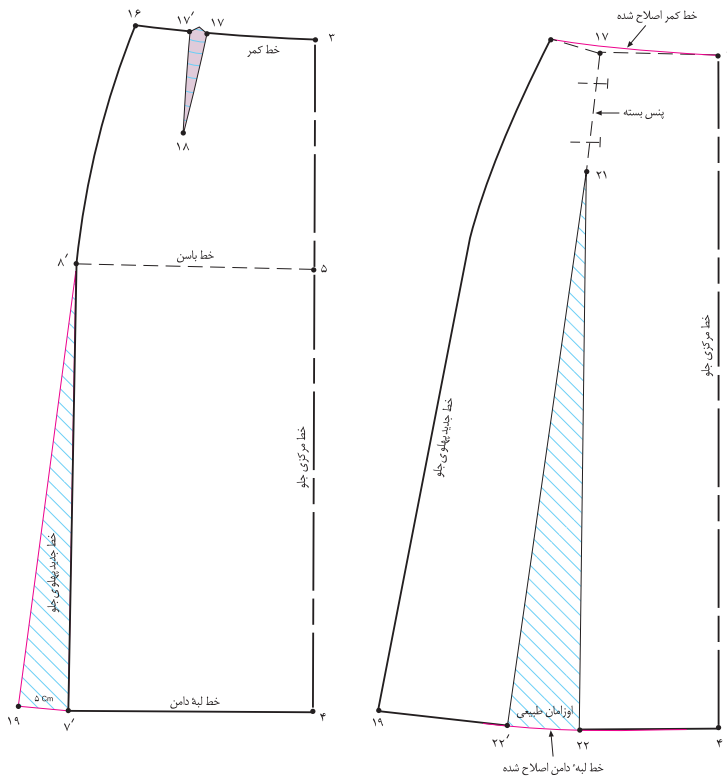
کمر تا انتهای پنس ها) قرار می گیرند ، ابتدا باید پنس های دامن بسته شوند ، سپس کاغذ الگو در جهت افقی الگوی دامن به گونه ای «تا» شود که از نقطه ی انتهای پنس بگذرد ، در انتها به وسیله ی

خط کش برش ترسیم شود . (شکل ۲-۶)

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ی ۲ (الگو)
 شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

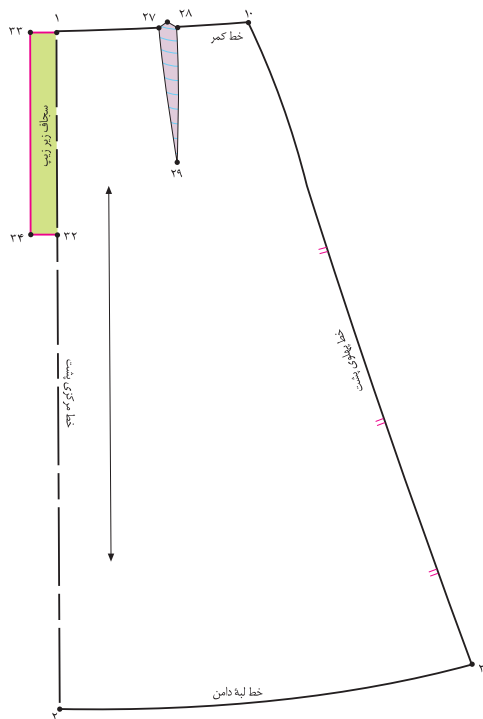
پیمانه ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
 شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
 شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۲

◀ اوزمان ها: مقدار اضافی است که پس از ترسیم الگو به قسمت مورد نظر داده می شود.
 اوزمانی که از بسته شدن پنس به وجود می آید اوزمان طبیعی نامیده می شود. اندازه ی بین اوزمان به پهنا و طول پنس بستگی دارد. (شکل ۲-۷)

▲ شکل ۲-۷

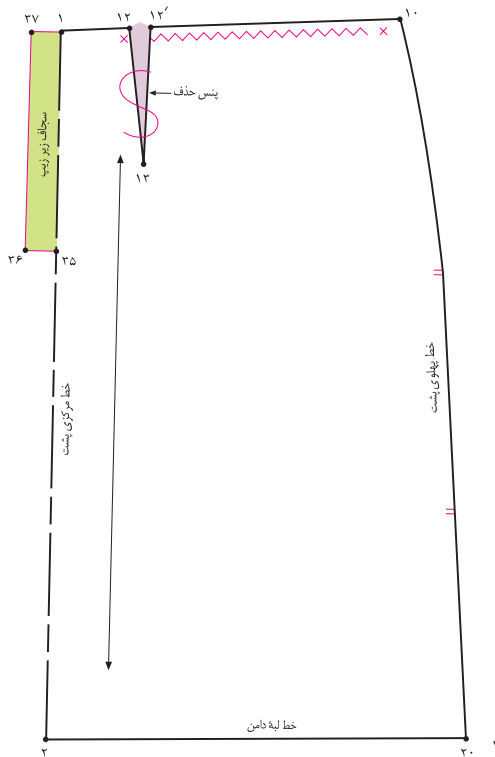
◀ در تمام مدل های دامن محل سجاف زیر زیپ را مشخص کنید، این اندازه معمولاً با عرض «۳ سانتی متر» و طول «اندازه ی زیپ به اضافه ۲-۳ سانتی متر» است. محل قرارگیری سجاف در دامن به مدل بستگی دارد. (شکل ۲-۸)

▲ شکل ۲-۸

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

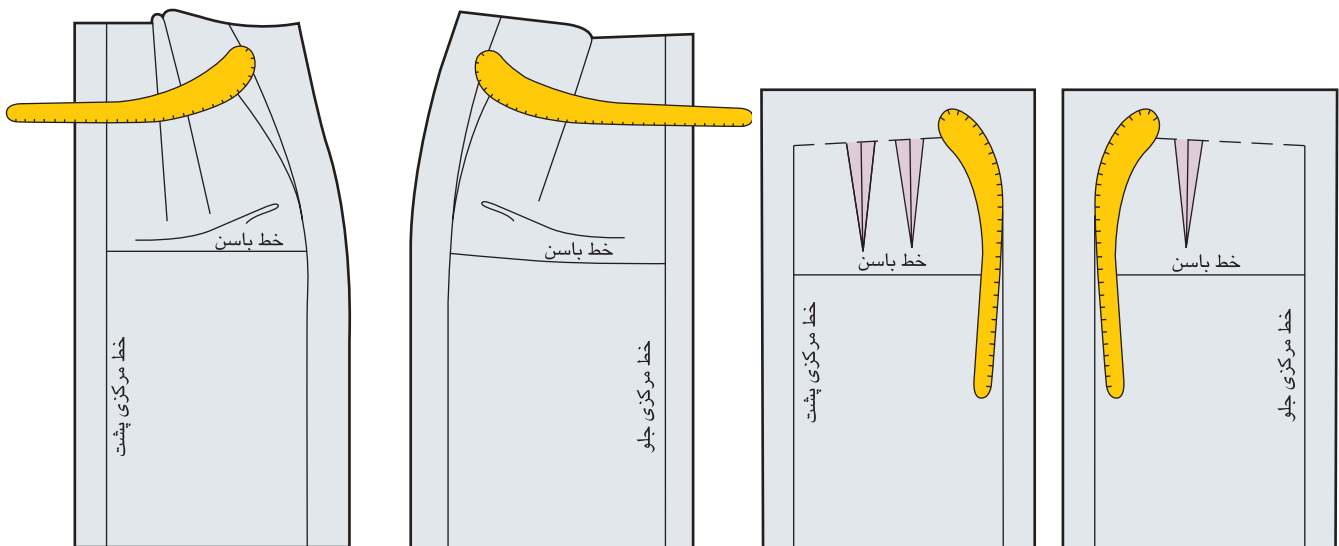
پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲۲

شکل ۲-۹

برای مدل‌های دامن چین دار، انتهای مکان چین «۳-۴ سانتی متر» مانده به محل دوخت زیپ است؛ بودن چین در زیر زیپ، باعث بروز مشکل در دوخت می‌شود. (شکل ۲-۹)

شکل ۲-۱۱

شکل ۲-۱۰

پس از ترسیم پنس‌های کمر، آن‌ها را تا بزنید و با استفاده از خط کش پیستوله خط کمر را مجدداً رسم کنید. (شکل ۲-۱۱)

خطوط پهلو باید با استفاده از خط کش منحنی مخصوص پهلو رسم شود، انحنای آن به فرم اندام شخص بستگی دارد. (شکل ۲-۱۰)

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن شماره‌ی شناسایی: ۸۸-۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲	پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن شماره‌ی شناسایی: ۸۸-۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲	استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه‌ی ۲ (الگو) شماره‌ی شناسایی: ۸۸-۷-۹۱/۴/۲/۴
---	--	--

۱. جهت کنترل خط کمر دامن با دور باسن «۱۰۰ سانتی متر» و دور کمر «۷۵ سانتی متر» مجموع پنس‌ها باید چه قدر باشد؟

۲. اوزمان طبیعی را توضیح دهید؟

۳. اندازه‌ی دور کمر روی الگو چند سانتی متر می‌تواند بیشتر از اندازه‌ی کمر شخص باشد؟

۴. ویژگی‌های دامن دورچین را نام ببرید.

۵. ویژگی‌های دامن کلوش عبارت‌اند از: ۱- ..... ۲- ..... ۳- .....

۶. این ویژگی‌ها متعلق به کدام دامن است:

۱. در قسمت کمر گشاد و در لبه‌ی آن تنگ

۲. اوزمان‌ها از پایین به طرف کمر

الف: ترکیبی   ج: کلوش   د: اساس اولیه   ج: خمیره‌ای یا میخی

۷. با توجه به شکل زیر به سؤالات پاسخ دهید:

الف. طول دامن ..... تا میچ پا است.

ب. دامن ..... کمی پایین‌تر از زانو، به نام طراح آن نامیده می‌شود.

ج. دامن ..... بالاتر از زانو قرار می‌گیرد.

د. طول دامن ..... پایین‌تر از زانو و وسط زانو و میچ پا است.

الف: دامن کوتاه مینی

ب: دامن تا زانو

پ: دامن شانل

پ: دامن میدی

پ: دامن ماکسی

▲ شکل ۱۲-۲

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ی ۲ (الگو)
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲

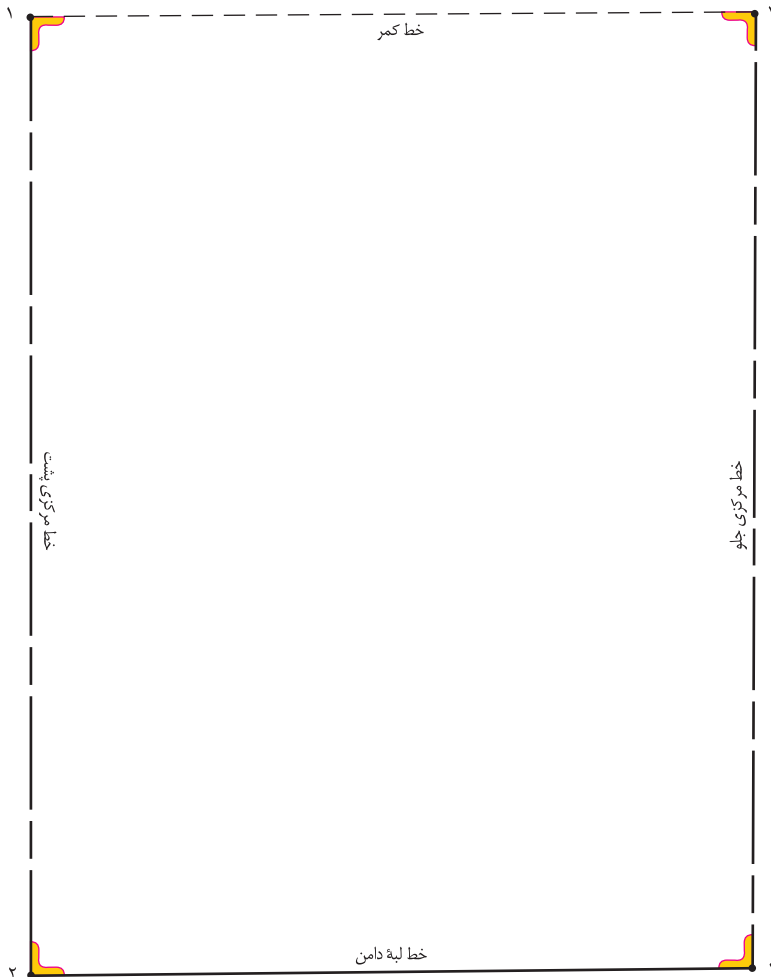
اندازه های مورد نیاز:

- دور کمر ۶۶ سانتی متر
- دور باسن ۹۵ سانتی متر
- بلندی باسن ۲۱ سانتی متر
- قد دامن ۷۰ سانتی متر

□ در گوشه ی کاغذ دو خط عمود بر هم رسم کنید.
تقاطع آن ها را با نام «نقطه ی ۱» مشخص کنید.
□ از «نقطه ی ۱» به اندازه ی قد دامن (در این مدل ۷۰ سانتی متر) پایین بیاید «نقطه ی ۲» به دست می آید.
اندازه ی آن به مدل بستگی دارد ۱ → ۲
□ از «نقطه ی ۱» خطی گونیا شده به اندازه ی $\frac{1}{4}$ دور باسن به اضافه ی آزادی»، « $\frac{1}{5} - \frac{0}{5} * 1/5$ سانتی متر» (در این مدل $1/5$ سانتی متر) رسم کنید «نقطه ی ۳» به دست می آید.

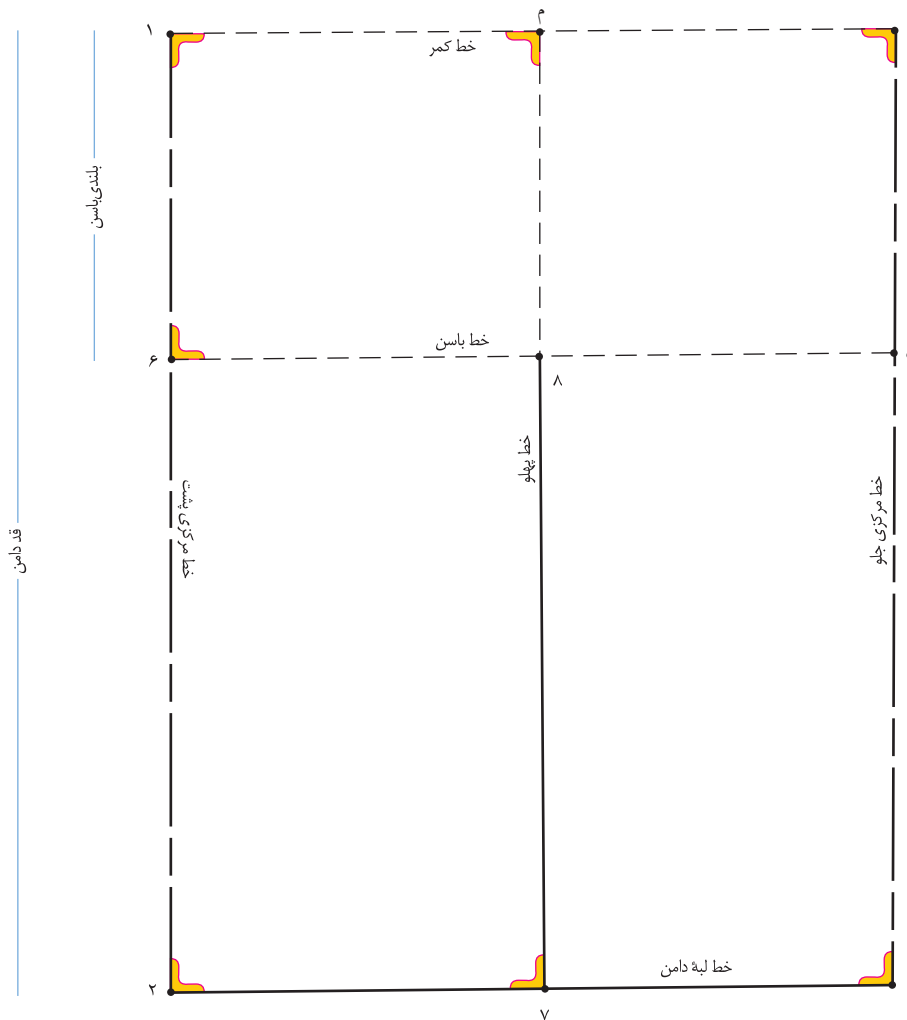
$\frac{1}{4}$ دور باسن + آزادی (در این مدل $1/5$ سانتی متر) = $3 \rightarrow 1$
 $95 \text{ cm} \div 2 = 47.5 \text{ cm} + 1/5 \text{ cm} = 49 \text{ cm}$
□ از «نقطه ی ۳» خطی گونیا شده و موازی با خط (۱ → ۲) رسم کنید، «نقطه ی ۴» به دست می آید.
□ از «نقطه ی ۴» خطی موازی با خط (۱ → ۳) رسم کنید تا به «نقطه ی ۲» برخورد کند (شکل ۱۳-۲).

▲ شکل ۱۳-۲

- ۳ → ۱ موازی ۴ → ۲
- خط مرکزی پشت = ۲ → ۱
- خط راهنمای کمر = ۳ → ۱
- خط مرکزی جلو = ۴ → ۳
- خط لبه ی دامن = ۴ → ۲

* این اندازه آزادی معمولی است. براساس مدل و طرح لباس می توان این اندازه را بیش تر یا کم تر کرد، برای دامن خیلی چسبان می توان این اندازه را «صفر» یا برای پارچه هایی با ضخامت بیش تر این اندازه را بیش تر از « $1/5$ سانتی متر» و حتی برای پارچه کشی (استرچ) « $\frac{1}{4}$ دور باسن منهای ۲ سانتی متر» شود.

▲ شکل ۱۴-۲

«صفر** ۱/۵ سانتی متر» جمع کنید (در این مدل ۰/۷۵ سانتی متر) نقاط «۷ و ۸» به دست می آید.

$\frac{1}{4}$ فاصله ی ۴ → ۲ + آزادی (در این مدل ۰/۷۵ سانتی متر) ۷ → ۲

$$49 \text{ cm} \div 2 = 24.5 \text{ cm} + 0.75 \text{ cm} = 25.25 \text{ cm}$$

□ نقاط «۷ و ۸» را به وسیله ی خط به یکدیگر وصل کنید و آن را تا خط کمر امتداد بدهید، «نقطه ی S» به دست می آید. (شکل ۱۴-۲)

خط پهلو ۷ → ۸

□ از نقاط «۱ و ۳» در خطوط مرکزی جلو و پشت به اندازه ی «بلندی باسن» در این مدل «۲۱ سانتی متر» پایین بیاپید، نقاط «۵ و ۶» به دست می آید.

بلندی باسن = ۱ → ۶ = ۳ → ۵

□ از «نقطه ی ۵» خطی گونیا شده رسم کنید تا با «نقطه ی ۶» برخورد کند، این «خط باسن» است.

خط باسن = ۵ → ۶

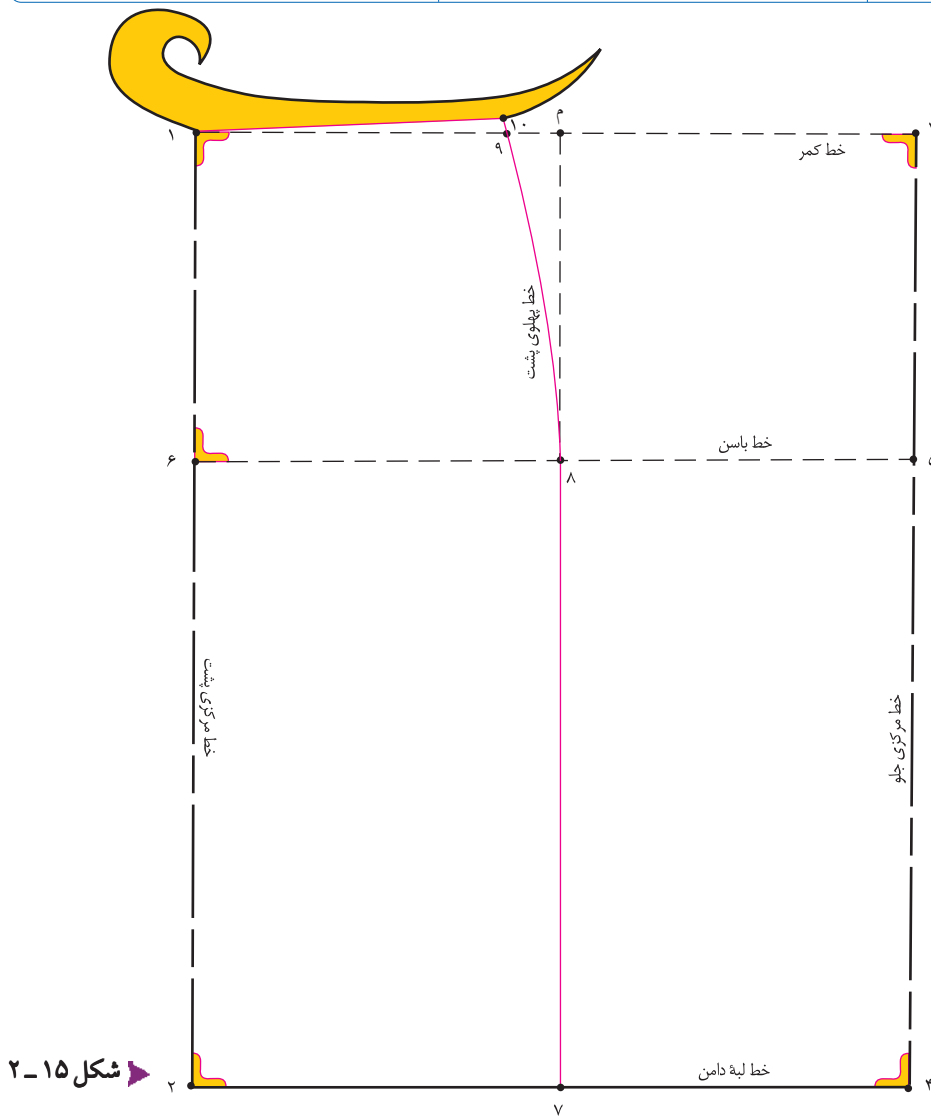
□ فواصل «۴ → ۲ و ۶ → ۵» را نصف* و با آزادی

* این اندازه مربوط به الگوی اساس اولیه ی دامن و اندام های نرمال است، در صورتی که شخص باسن یا برآمدگی شکم داشته باشد این اندازه تغییر می کند.
** در افرادی که برآمدگی شکم بیش تر از باسن یا باسن صاف دارند، برای اینکه خط پهلو به جلو متمایل نشود، مقدار آزادی را به $\frac{1}{4}$ قسمت جلوی الگو اضافه می کنند.

استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴-۲

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴۱-۲۲

شکل ۱۵-۲

□ به وسیله‌ی خط کش مخصوص پهلوئی دامن نقاط « ۸ و ۱۰ » را به یکدیگر وصل کنید.
خط پهلوئی پشت = ۸ → ۱۰

□ از « نقطه‌ی ۱ » حدوداً « ۲ - ۳ سانتی متر » گونیا کنید، سپس به وسیله‌ی خط کش مخصوص نقاط « ۱ و ۱۰ » را به یکدیگر وصل کنید. (شکل ۱۵-۲)

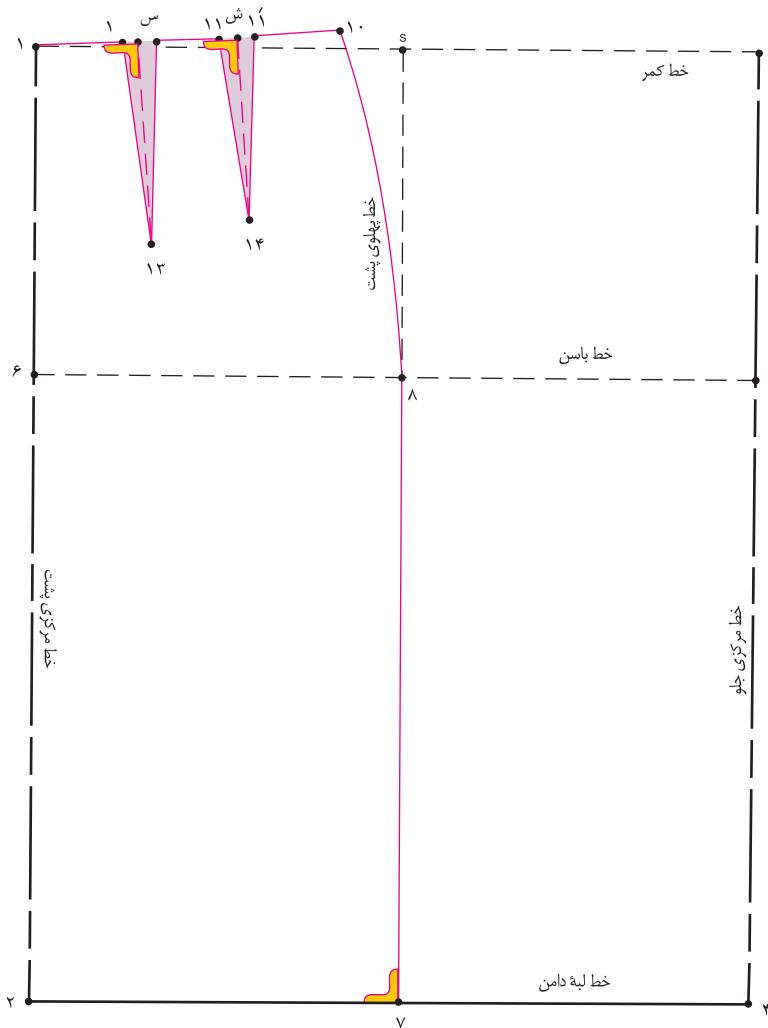
خط کمر پشت = ۱ → ۱۰

□ خط « ۴ → ۸ » را به صورت خط چین ترسیم کنید.
□ از « نقطه‌ی ۱ » روی خط کمر به اندازه‌ی « $\frac{1}{4}$ » دور کمر به اضافه‌ی « ۴/۲۵ سانتی متر » علامت بزنید، « نقطه‌ی ۹ » به دست می‌آید.
 $\frac{1}{4}$ دور کمر + ۴/۲۵ سانتی متر = ۹ → ۱
 $(66 \text{ cm} \div 4) 16/5 \text{ cm} + 4/25 \text{ cm} = 20/75 \text{ cm}$

□ از « نقطه‌ی ۹ » به اندازه‌ی « صفر - ۱/۲۵ سانتی متر » (به اندام شخص بستگی دارد.) بالا بروید، « نقطه‌ی ۱۰ » به دست می‌آید.

* این مقدار پنس‌های پشت با توجه به فرم اندامی شخص تغییر می‌کند.
** در اندام نرمال، قد پهلوئی شخص حدوداً « ۱ - ۱/۲۵ سانتی متر » بلندتر از قدهای مرکزی جلو و مرکزی پشت است.

شکل ۱۶-۲

طول «۱۴ و ۱۲/۵ سانتی متر» رسم کنید، نقاط «۱۴ و ۱۳» به دست می آید.

طول پنس، ۱۴ سانتی متر = ۱۳ → س

طول پنس، ۱۲/۵ سانتی متر = ۱۴ → ش

نقاط «۱۱، ۱۱' و ۱۲، ۱۲'» را به وسیله ی خط کش به ترتیب به نقاط «۱۴ و ۱۳» وصل کنید (شکل ۱۶-۲).

پنس های پشت دامن = ۱۴ → ۱۱' → ۱۱ و ۱۲ → ۱۲' → ۱۳

فاصله ی «۱۰ → ۱» را به سه قسمت مساوی تقسیم کنید، نقاط «س و ش» به دست می آید.

$\frac{1}{3}$ فاصله ی «۱۰ → ۱» = ش → ۱۰ و س → ۱

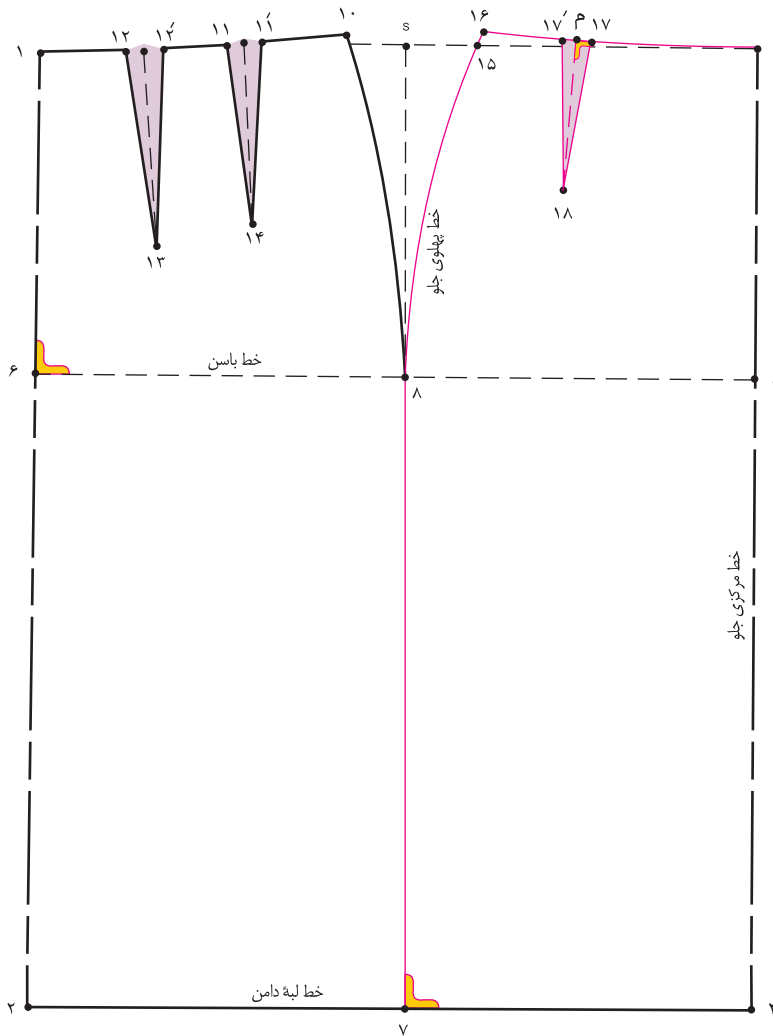
از طرفین نقاط «س و ش» به اندازه ی «۱ سانتی متر» بیرون بیایید. به ترتیب نقاط «۱۱، ۱۱' و ۱۲، ۱۲'» به دست می آید.

پهنای پنس ها، ۲ سانتی متر* = ۱۲ → ۱۲' = ۱۱ → ۱۱'

از نقاط «س و ش» به وسیله ی خط کش گونیا خطی به ترتیب به

* مجموع عرض پنس های پشت «۴ سانتی متر» است و «۲۵/۰ سانتی متر» باقی مانده برای آزادی کمر است.

** طول پنس ها در الگوی اساس دامن، مربوط به یک اندام نرمال است، این اندازه ها با تغییر فرم های اندام متفاوت خواهد بود. «این اندازه ثابت نیست.»

▲ شکل ۱۷-۲

از «نقطه‌ی ۳» روی خط کمر به اندازه‌ی « $\frac{1}{4}$ دور کمر به اضافه‌ی $۲/۲۵$ سانتی متر» علامت بزنید، «نقطه‌ی ۱۵» به دست می‌آید.

$$\frac{1}{4} \text{ دور کمر} + ۲/۲۵ \text{ سانتی متر} = ۱۵ \rightarrow ۳$$

$$۶۶ \text{ cm} \div ۴ = ۱۶/۵ \text{ cm} + ۲/۲۵ \text{ cm} = ۱۸/۷۵ \text{ cm}$$

از «نقطه‌ی ۱۵» به اندازه‌ی «صفر- $۱/۲۵$ سانتی متر» (به اندام شخص بستگی دارد). بالا بروید «نقطه‌ی ۱۶» به دست می‌آید.

در این فرم اندامی، $۱/۲۵$ سانتی متر = $۱۶ \rightarrow ۱۵$ به وسیله‌ی خط کش مخصوص پهلو، نقاط «۸، ۱۵ و ۱۶» را به یکدیگر وصل کنید.

از نقطه‌ی ۳ حدوداً $۲-۳$ سانتی متر گونیا کنید، به وسیله‌ی خط کش مخصوص نقاط «۳ و ۱۶» را به یکدیگر وصل کنید.

فاصله‌ی « $۳ \rightarrow ۱۶$ » را به سه قسمت تقسیم کنید، «نقطه‌ی م» (از سمت پهلو) به دست می‌آید.

$$\frac{1}{۳} \text{ فاصله‌ی «} ۳ \rightarrow ۱۶ \text{»} = م \rightarrow ۱۶$$

از طرفین «نقطه‌ی م» به اندازه‌ی «۱ سانتی متر» بیرون بیاید، نقاط «۱۷ و ۱۷'» به دست می‌آید.

$$\text{پهنای پنس، } ۲ \text{ سانتی متر} = ۱۷' \rightarrow ۱۷$$

از «نقطه‌ی م» به وسیله‌ی خط کش گونیا خطی به طول

« ۱۰ سانتی متر» رسم کنید، «نقطه‌ی ۱۸» به دست می‌آید (شکل ۱۷-۲).

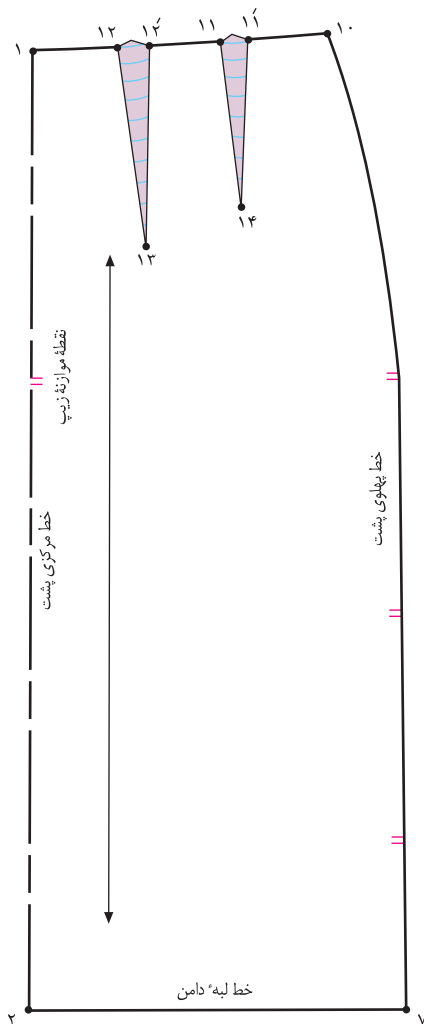
طول پنس، ۱۰ سانتی متر = $۱۸ \rightarrow م$

نقاط «۱۷، ۱۷'، ۱۸» را به وسیله‌ی خط کش به یکدیگر وصل کنید.

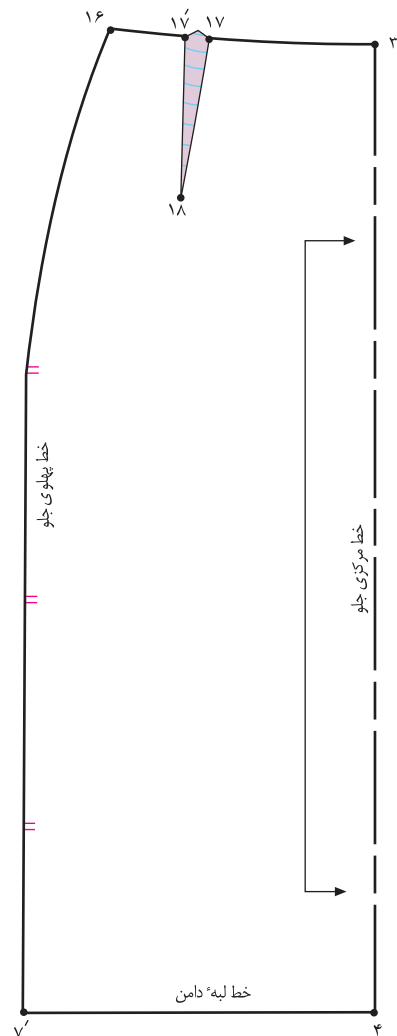
استاندارد مهارت: نازک دوزی زنانه درجه ۲ (الگو)
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴/۲/۴

پیمانه‌ی مهارتی: توانایی ترسیم الگوی انواع دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴

واحد کار ۲: توانایی ترسیم الگوی دامن
شماره‌ی شناسایی: ۸۸ و ۷-۹۱/۴۱/۲/۴

▲ شکل ۲-۱۹

▲ شکل ۲-۱۸

□ قبل از جدا کردن الگو «علامت موازنه» را در خط پهلوها مشخص کنید.

□ از خط پهلو، الگوی جلو و پشت را از یکدیگر جدا کنید.

□ نقاط «۱۱ → ۱۱*»، «۱۲ → ۱۲'» و «۱۷ → ۱۷'» را به ترتیب روی خط کمر ۱۱ «تا» کنید، خط کمر را مجدداً رولت کنید.

□ روی خط مرکزی جلو علامت «خط راستای پارچه» و

«دولای بسته» را رسم کنید (شکل ۲-۱۸).

□ روی خط مرکزی پشت علامت «خط راستای پارچه» و «دولای

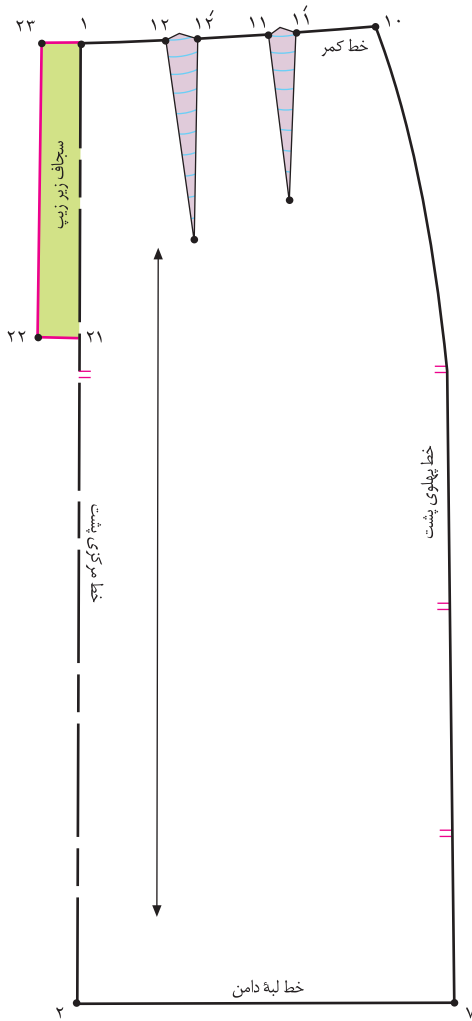
باز» را رسم کنید (شکل ۲-۱۹).

□ این الگوها اساس اولیه، جلو و پشت دامن با کمی آزادی است،

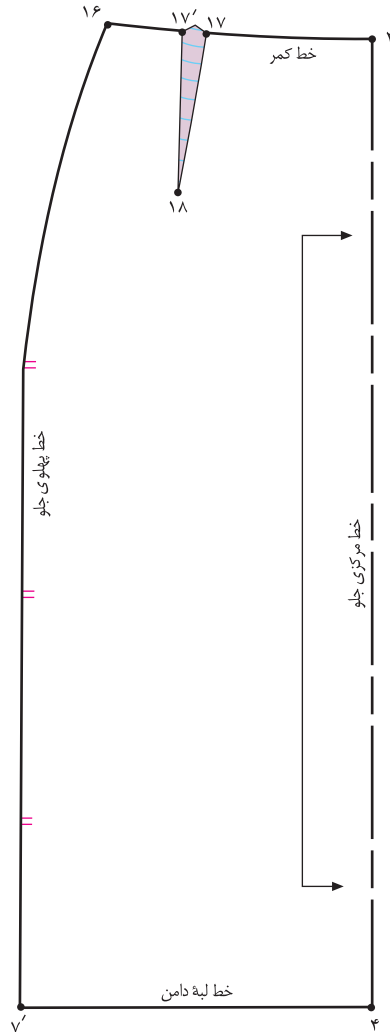
برای مدل سازی باید تغییرات مطابق مدل رسم شود.

سجاف زیر زیپ

▲ شکل ۲۰-۲

▲ شکل ۲۱-۲

کام‌آزول

□ از نقاط «۱ و ۲۱» به اندازه‌ی «۳ سانتی متر» بیرون بیاپید، نقاط «۲۲ و ۲۳» به دست می‌آید (شکل ۲۰-۲).

۳ سانتی متر = ۲۳ → ۲۲ = ۱ → ۲۱

□ نقاط «۲۲ و ۲۳» را به یکدیگر وصل کنید.

۱ → ۲۳ → ۲۲ → ۲۱ = سجاف زیر زیپ

□ در صورتی که بخواهید از این الگو برای دامن تنگ استفاده کنید، می‌توانید محل زیپ را در قسمت پشت مشخص کنید.

□ روی خط مرکزی پشت از «نقطه‌ی ۱» به اندازه‌ی طول زیپ* پایین بیاپید، «نقطه‌ی ۲۱» به دست می‌آید.

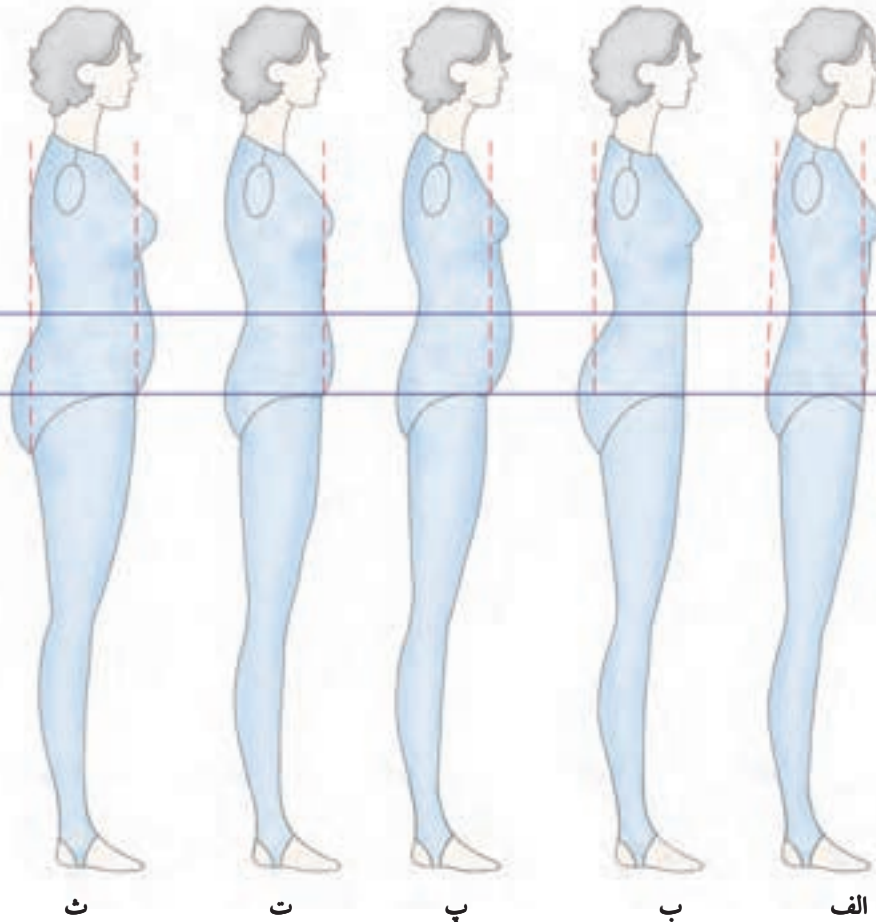
به اندازه‌ی طول زیپ = ۲۱ → ۱

* معمولاً طول استاندارد زیپ برای دامن‌های زنانه ۲۰ سانتی متر است.

توجه کنید:

با گذشت زمان، افزایش و یا کم شدن وزن در وضعیت فیزیکی اندام بالغ طبیعی تأثیر می گذارد، این تغییرات نیز بر روی الگوهای اساس و پایه ی خیاطی نیز بی تأثیر نیست، با شناخت این ویژگی ها در ترسیم الگوی دامن دقت کنید:

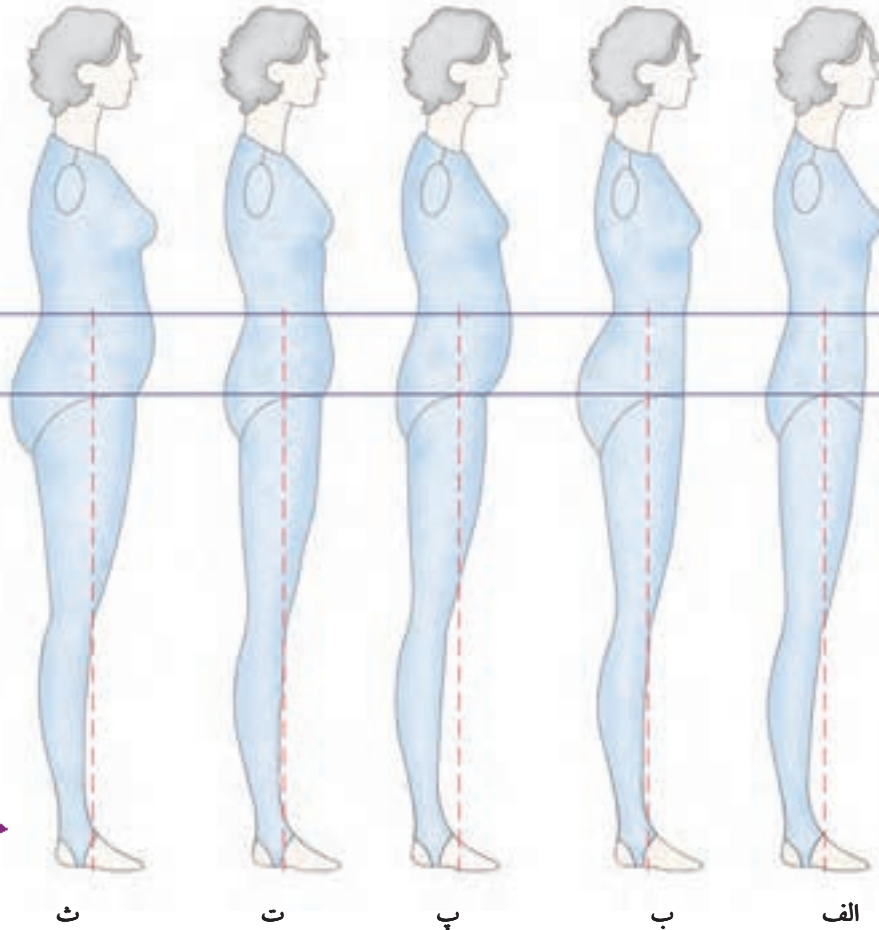

شکل ۲۲-۲

- الف. اندام متناسب: با ایستادن پشت به دیوار، پشت بالاتنه در حدود شانه و پشت باسن با دیوار تماس و گودی کمر در فاصله ی نسبتاً کمی از دیوار قرار می گیرد، در عین حال برآمدگی باسن متناسب است و بالعکس شکم برآمدگی ندارد.
- ب. در این اندام برآمدگی باسن و زیر آن (کفل) بیش از حد است؛ کمر باریک تر از باسن و گودی کمر فاصله ی زیادی از دیوار دارد، شکم کمی تو رفته و باسن به سمت عقب کشیده شده است.
- پ. دارای باسن کوچک و فاقد برجستگی پشت باسن است (باسن صاف است). اندام در قسمت معده (دیافراگم) و بالاتر از شکم برآمدگی دارد.
- ت. این اندام در قسمت شکم و زیر آن دارای برآمدگی است، ماهیچه های شکم شل شده است.
- ث. این اندام* در تمام قسمت های چاق و دارای برآمدگی شکم، معده و قسمت ران و باسن است.

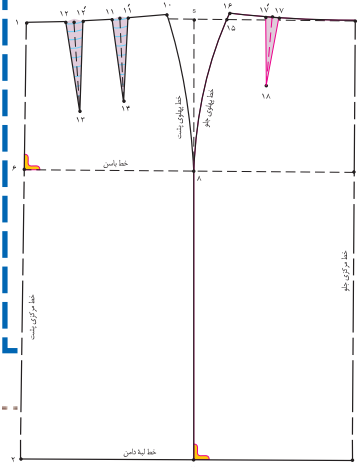
* در این اندام ممکن است برآمدگی یکی از قسمت های اندام مانند شکم یا باسن بیش تر باشد، در این صورت، باید از ویژگی های طراحی الگوی شکم بزرگ یا باسن بزرگ استفاده کرد.

در شکل ظاهری لباس، باید درزهای پهلو و پنس ها در جاهای مناسب و اصلی خود قرار گیرند، در ترسیم الگوی دامن، ویژگی های هر اندام باعث تغییرات در خط پهلوها و طول پنس ها خواهد شد (شکل ۲۳-۲).

شکل ۲۳-۲

هدف از تغییر (این تغییرات ثابت نیستند، با فرم های مختلف اندام متفاوت خواهد بود) در خط پهلوها، متناسب ساختن بهتر الگو برای اندام است:

الف: فاصله ی ۷ → ۲ در قسمت پشت الگو برابر است با $\frac{1}{4}$ فاصله ی ۴ → ۲ + آزادی (۰/۷۵ cm)

ب: فاصله ی ۷ → ۲ در قسمت پشت الگو برابر است با $\frac{1}{4}$ فاصله ی ۴ → ۲ + آزادی (۲ cm)

پ: فاصله ی ۷ → ۴ در قسمت جلوی الگو برابر است با $\frac{1}{4}$ فاصله ی ۴ → ۲ + آزادی (۰/۷۵ cm)

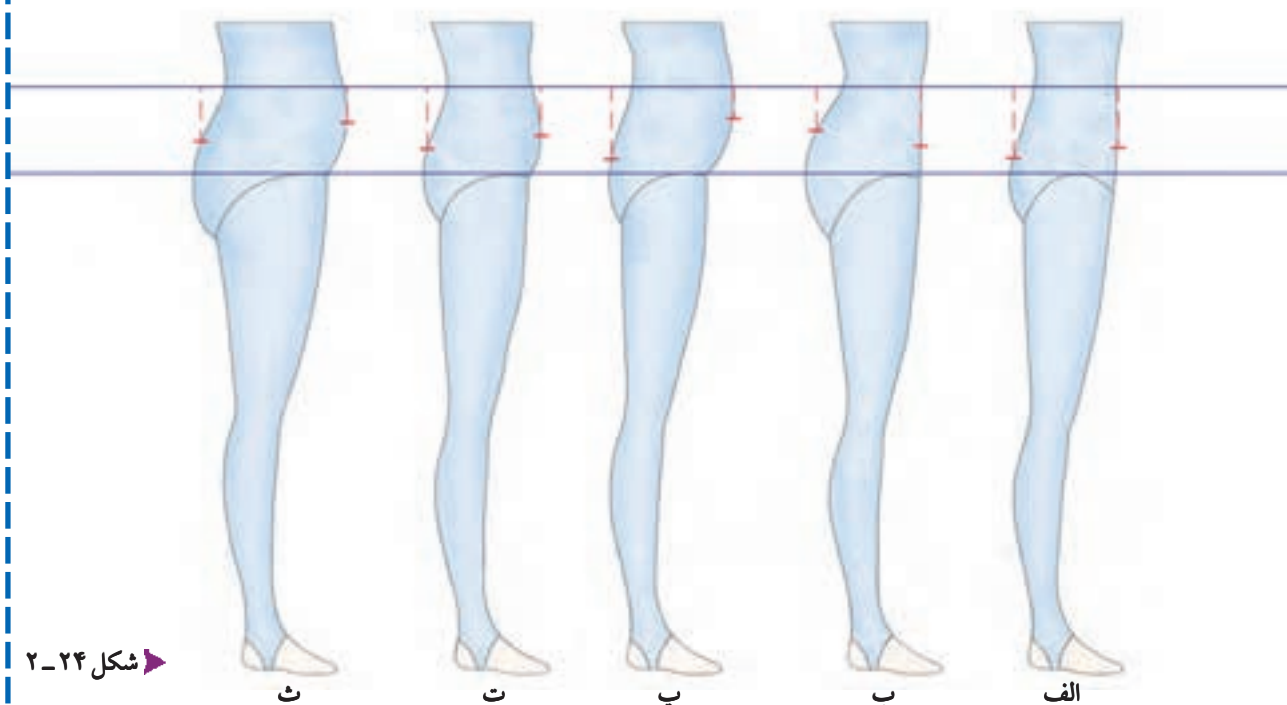
ت: فاصله ی ۷ → ۴ در قسمت جلوی الگو برابر است با $\frac{1}{4}$ فاصله ی ۴ → ۲

ث: فاصله ی ۷ → ۴ در قسمت جلوی الگو برابر است با $\frac{1}{4}$ فاصله ی ۴ → ۲ + آزادی* (۲ cm)

* مقدار آزادی الگورامی توان به نسبت قوس شکم برای این اندام بیش تر گرفت، تا دامن در ناحیه ی شکم بد فرم نایستد.

متناسب کردن یک الگو بر اندام شخص مستلزم تنظیم کردن پنس ها و درزهای منحنی است که بر روی اندام شکل می دهد.

(شکل ۲-۲۴)

شکل ۲-۲۴

برای برطرف کردن عیوب کشیدگی یا گشادی انتهای پنس ها، باید طول آن ها به طرف شروع برجسته ترین قسمت شکم و باسن باشد، در صورتی که طول و پهنای* پنس ها با اندام مطابقت نداشته باشد، پنس ها شکل و حجم بدن را پیدا نمی کند.

الف. در اندام متناسب قسمت جلو، پهنای پنس « $2/25$ سانتی متر» و حداکثر طول آن « $10-12$ سانتی متر» و در پشت، پهنای پنس « $4/25$ سانتی متر» و حداکثر طول پنس ها « $14 - 12/5$ سانتی متر» است و پنس ها نباید خیلی صاف و مستقیم دوخته شوند.

ب. در این اندام، کمر باریک تر از باسن است، به همین دلیل، در قسمت جلو پهنای پنس « $2/25 - 3/75$ سانتی متر» و طول آن حداکثر « 10 سانتی متر» و در پشت، پهنای پنس « $5/25$ سانتی متر» و حداکثر طول آن « $10-12$ سانتی متر» است.

پ. پهنای پنس « $2/25$ سانتی متر» و حداکثر طول آن « $8-10$ سانتی متر» است، پنس** « 1 سانتی متر» به طرف مرکز جلو جابه جا می شود، در قسمت پشت، پهنای پنس « $4/25$ سانتی متر» و حداکثر طول آن « $13-15$ سانتی متر» است.

ت. پهنای پنس « $4/25$ سانتی متر» و حداکثر طول آن « $10-12$ سانتی متر» است و به دو پنس تبدیل می شود. نباید خیلی صاف و مستقیم دوخته شود، طول و پهنای پنس های پشت همانند اندام متناسب است.

ث. پهنای پنس جلو، « $4/25$ سانتی متر» و طول آن « $8-10$ سانتی متر» است و به دو پنس تبدیل می شود، در قسمت پشت، پهنای پنس « $5/25$ سانتی متر» و طول آن « $12-14$ سانتی متر» است.

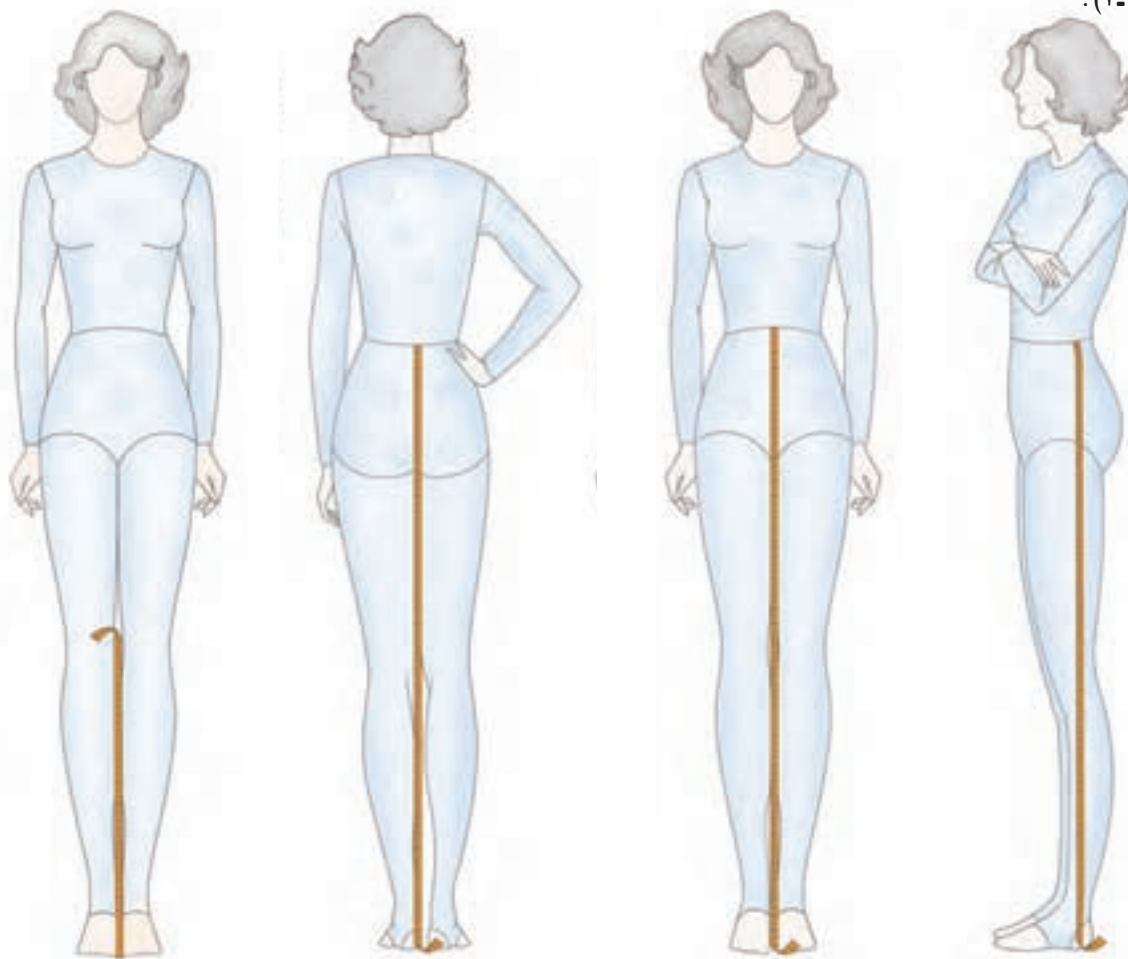
* اندازه های داده شده ثابت نیستند، هنرجویان باید با تمرین و ممارست در الگو سازی برای اندام های مختلف، متوجه تفاوت های فرم های اندامی شوند (این قسمت نباید به عنوان سؤال امتحان آورده شود).

** پیشنهاد می شود برای شکم با برآمدگی، پنس جلو دامن به نسبت قوس شکم « $2-1$ سانتی متر» به سمت مرکز جلو تغییر مکان دهد.

□ توجه کنید:

در ترسیم الگوی دامن، اندازه گیری سه قد، جهت کنترل الگو الزامی است، زیرا می توان اشکالات قدها* را در موقع ترسیم الگو برطرف کرد. قد جلوی دامن مبنای ترسیم الگوی اساس دامن است، برای به دست آوردن اندازه های دیگر قد، مراحل ذیل را انجام دهید (شکل ۲-۲۵).

▲ شکل ۲-۲۵

▲ فاصله ی لبه ی دامن تا زمین

از سطح زمین تا لبه ی دامن مورد نظر را اندازه بگیرید «در این جا ۴۵ سانتی متر».

▲ قد پشت تا زمین

از نواری کمر و روی برآمدگی باسن تا زمین را اندازه بگیرید.

▲ قد جلو تا زمین

شماره ی یک متر را از نواری کمر و روی وسط جلو قرار دهید و تا زمین اندازه بگیرید.

▲ قد پهلو تا زمین

شماره ی یک متر را از نواری کمر و درست در پهلو قرار دهید و تا زمین اندازه بگیرید.

* با این روش در الگوی اساس دامن، بیش تر از «۲ سانتی متر» نمی توان تغییر داد. در صورتی که این اختلاف بیش تر از «۲ سانتی متر» باشد، باید از این روش رفع عیوب اندام استفاده کرد.

توجه کنید:

در اندام متناسب و استاندارد، قدهای پشت و جلو مساوی و قد پهلوی « $۱/۵ - ۰/۲۵$ سانتی متر» بلندتر است. با کسر کردن فاصله‌ی زمین* از سه اندازه‌ی قد پشت تا زمین، قد پهلوی تا زمین طول دامن را به دست آورید، بدیهی است پنس‌ها باید روی خط کمر جدید ترسیم شود.

افرادی که دارای پهلوی منحنی و قوس زیاد باشند، قد پهلوی آنان بلندتر** خواهد بود. برای مثال:

$$۱۰۴ \text{ cm} - ۳۴ \text{ cm} = ۷۰ \text{ cm} \text{ قد جلوی دامن}$$

$$۱۰۵ \text{ cm} - ۳۴ \text{ cm} = ۷۱ \text{ cm} \text{ قد پهلوی دامن}$$

$$۱۰۴ \text{ cm} - ۳۴ \text{ cm} = ۷۰ \text{ cm} \text{ قد پشت دامن}$$

از اندازه‌های به دست آمده، مشخص می‌شود قد پهلوی از قدهای جلو و پشت « ۱ سانتی متر» بلندتر است، از خط کمر در پهلوی‌های الگو « ۱ سانتی متر» بالا بروید (شکل ۲-۲۶).

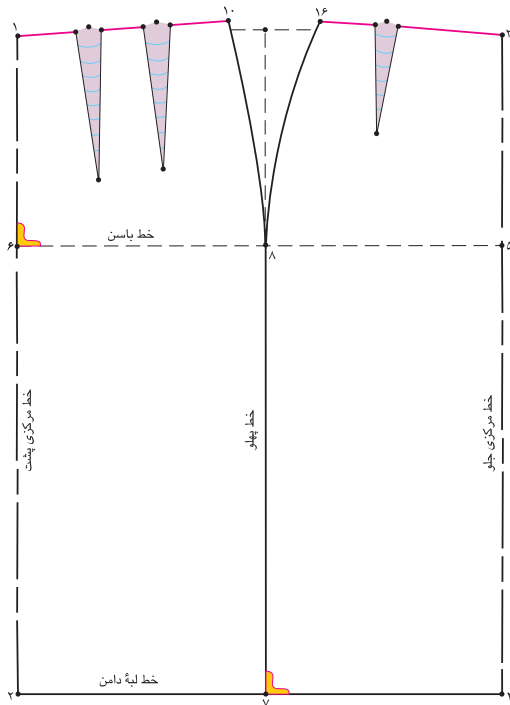
افرادی که باسن برجسته و بزرگ دارند؛ قد پشت آنان بلندتر خواهد بود. برای مثال:

$$۱۰۴ \text{ cm} - ۳۴ \text{ cm} = ۷۰ \text{ cm} \text{ قد جلوی دامن}$$

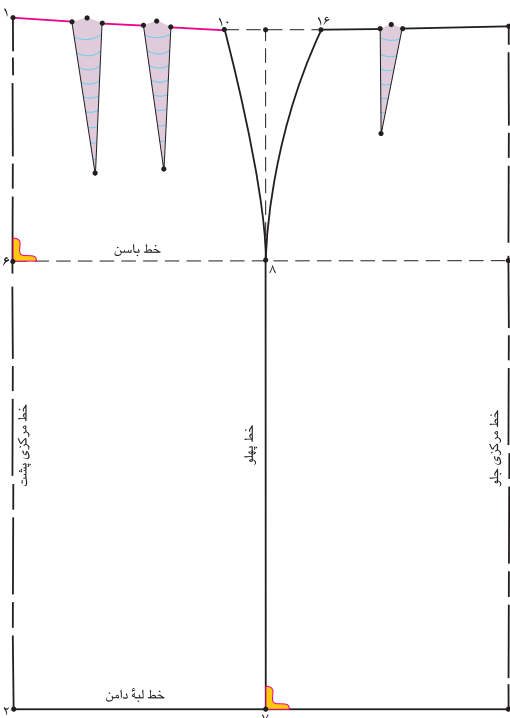
$$۱۰۴ \text{ cm} - ۳۴ \text{ cm} = ۷۰ \text{ cm} \text{ قد پهلوی دامن}$$

$$۱۰۵/۵ \text{ cm} - ۳۴ \text{ cm} = ۷۱/۵ \text{ cm} \text{ قد پشت دامن}$$

از اندازه‌های ذکر شده معلوم می‌شود که قد پشت « $۱/۵$ سانتی متر» بلندتر از قدهای پهلوی و جلو است، از خط کمر «در نقطه‌ی ۱» (مرکز پشت) « $۱/۵$ سانتی متر» بالا بروید و حدود « $۲-۳$ سانتی متر» این نقطه را گونیا کنید (شکل ۲-۲۷).

شکل ۲-۲۶

شکل ۲-۲۷

* این فاصله با مد و سلیقه‌ی پوشنده لباس متغیر است (در این جا ۳۴ سانتی متر)
** همان طور که گفته شد در اندام نرمال قد پهلوی بین « $۱/۵$ تا « $۱/۲۵$ سانتی متر» بلندتر است.

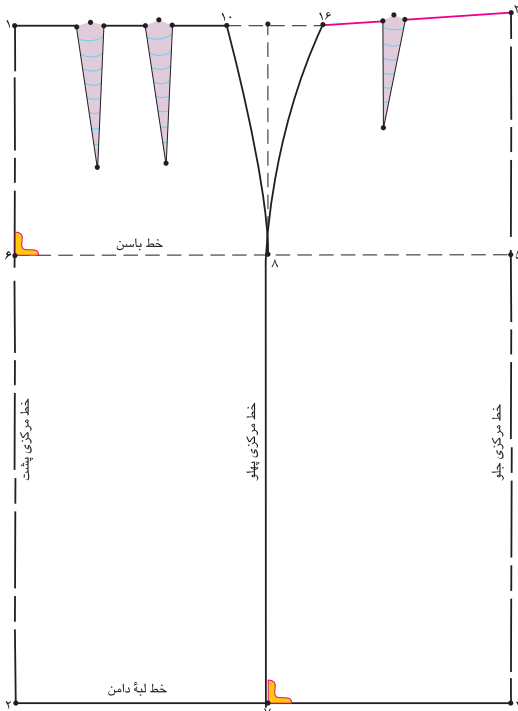
◀ افرادی که شکم بیش از اندازه بزرگ دارند، طول قد جلوی آنان بلندتر است، برای مثال:

$$\text{قد جلوی دامن} = 105 \text{ cm} - 34 \text{ cm} = 71 \text{ cm}$$

$$\text{قد پهلو دامن} = 104 \text{ cm} - 34 \text{ cm} = 70 \text{ cm}$$

$$\text{قد پشت دامن} = 104 \text{ cm} - 34 \text{ cm} = 70 \text{ cm}$$

از اندازه‌های ذکر شده معلوم می‌شود که قد جلو «۱ سانتی متر» بلندتر از قد پهلو و پشت است، از خط کمر «نقطه ی ۱» (مرکز جلو) «۱ سانتی متر» بالا بروید و حدود «۲-۳ سانتی متر» این نقطه را گونیا کنید (شکل ۲-۲۸).

▲ شکل ۲-۲۸

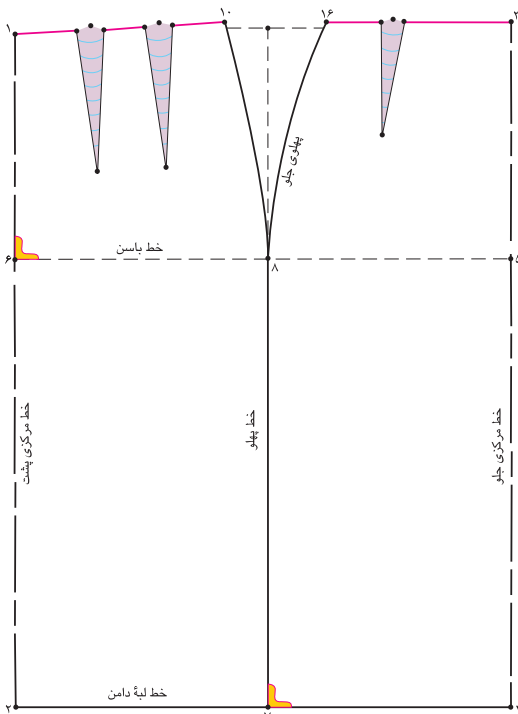
◀ افرادی که دارای شکم* بزرگ و پهلوهای با منحنی زیاد هستند، در اصل قد پهلو و جلوی آنان بلندتر است، برای مثال:

$$\text{قد جلوی دامن} = 105 / 5 \text{ cm} - 34 \text{ cm} = 71 / 5 \text{ cm}$$

$$\text{قد پهلو دامن} = 105 \text{ cm} - 34 \text{ cm} = 71 \text{ cm}$$

$$\text{قد پشت دامن} = 104 \text{ cm} - 34 \text{ cm} = 70 \text{ cm}$$

اندازه‌های ذکر شده نشان می‌دهد قد پشت، کوتاه‌ترین قد دامن است. اختلاف قد پشت و قد پهلو را با ترسیم خط جدید کمر اصلاح کنید (شکل ۲-۲۹).

▲ شکل ۲-۲۹